Dansk Armenier mission

Juni 2018

Fra søndagsskoletræf 17. april 2018 i Sjenavan.

Fire præster synger igennem.

Hvad havde jeg egentlig forventet?

Første besøg i Armenien …

Fire præster står i præstedragter og messer på fuld kraft en meget lang sang mens de svinger med et lille røgelseskar. På sofabordet foran dem står en klar glasskål med vand, det er vist en salatskål fra køkkenskabet, der ligger et rundt brød på et fad, og der står en skål med salt hvori der står en stor oblat.

Vi er i Armeniermissionens lejlighed i centrum af Jerevan, og der er indvielse af lejligheden som blev erhvervet for et halvt års tid siden og nu står renoveret og klar til at rumme en masse gode aktiviteter.

Præsterne synger og slår korstegn over brødet, saltet og vandet. De øvrige deltagere i indvielsesfesten synger med på noget der må være en vekselsang, og der bedes så vidt jeg kan fornemme Fadervor i kor. Hele ceremonien slutter med at en af præsterne i en vis løssluppen og lattermild atmosfære stænker vand rundt i lejligheden i flere retninger. Så er trykket lettet, så er den ged barberet, kan man måske tillade sig at sige, det er i hvert fald den stemning der præger præsterne. Under selve ceremonien havde en af de gejstlige tid til at tjekke sin mobil, så selv om de mange ritualer gjorde et stærkt indtryk på en fersk lutheraner som mig, så tog de det øjensynligt selv temmelig afslappet. Eller også tænker de, at ritualerne nok skal virke, selv om de ikke koncentrerer sig 100% om dem.

> **Jeg havde med skam at melde ikke forventet mig at søndagsskolearbejde kunne være så vigtigt, så perspektivrigt.**

Præstekone Hripsime, gift med Father Tade, fortæller om sit engagement i Light to Kids.

At drive mission i Armenien er at samarbejde med kirken. Det har jeg nu set med mine egne øjne på trin 1. Et par af præsterne er kommet langvejs fra for at deltage i denne indvielse. Det fremgår af festtalerne at søndagsskolearbejdet Light To Kids som Armeniermissionen driver i flere af landets stifter, er en vigtig sag for dem. Og det fremgår også at Nane, vores ansatte medarbejder som er nøglepersonen i arbejdet, er en person der står stor respekt om, selv om hun er kvinde! Ja, sådan havde jeg aldrig formuleret mig hvis det ikke drejede sig om en udpræget mandsdomineret kultur. Det er tydeligt at nogle af præsterne må stikke piben ind og bøje sig for det engagement og den dygtighed de møder fra Nane, og de ser tilmed at engagementet breder sig til deres egne koner!

Så hvad havde jeg egentlig forventet? Jeg havde med skam at melde ikke forventet mig at søndagsskolearbejde kunne være så vigtigt, så perspektivrigt. Men her får jeg lukket øjnene op for hvad det betyder for en ung præst. Og det er trin 2. Han fortæller at menigheden i hans sogne opfattede kirken som arrogant, at sognenes befolkning mødte ham med stor skepsis og holdt sig på afstand af kirken. Da han kom til dem i øjenhøjde og sammen med

Søndagsskolearbejdet fylder nu hendes liv med mening og glæde.

sin kone tilbød at lave søndagsskolearbejde, blødte de lidt op. Nu hvor søndagsskolearbejdet i hans landsbyer er vokset og har foregået nogle år, løber børnene ham i møde når han kommer på skolen, og lærerne og forældrene viser ham tillid og begynder at komme i kirken. Det er Father Tade fra Talindistriktet. Hans kone Hripsime fortæller, at hun var gået ned med depression hvis ikke hun kunne være med i søndagsskolearbejdet. Hun kom fra et liv i Jerevan, hvor hun arbejdede som bogholder og med egne ord 'levede et rigtigt byliv'. Hun flyttede med sin mand langt ud på landet. Det var ikke meningen hun som præstekone skulle arbejde. Men søndagsskolearbejdet hvor hun forbereder sig om teksten og aktiviteterne med andre præstekoner og volontører fylder nu hendes liv med mening og glæde.

Father Tade forærede et fint lille modelsejlskib til lejligheden som symbol på kirken som et fællesskab hvor vi må arbejde sammen på skibet med de opgaver der er, og hvor vi er på vej mod et herligt mål, fuldkommenheden. Og så har vi Jesus med om bord, og han kender vejen.

Merete Bandak, bestyrelsesmedlem

Father Tade holder indvielsestale.

Nytter det noget?

Ja, det nytter - det spirer og gror i Armenien.

I Armenien er vores primære arbejdsområde søndagsskoler for børn. Børn har traditionelt ikke en høj status i det armenske samfund. Til dette arbejde involverer vi præstekonerne som undervisere for børnene. Kvinder har ikke status som mændene i et patriarkalsk samfund som det armenske. Det kan alt sammen synes småt og »op ad bakke«. Men det spirer og gror med en utrolig kraft.

Det drejer sig om evangeliets frelsende og frisættende kraft. Det handler om at levendegøre Bibelens beretninger ind i en konkret armensk hverdag. Det handler om en »åben Bibel«. Det er revolutionerende i al sin enkelhed. I de kirker, hvor der er søndagsskolearbejde (Light to Kids) kommer børnene trofast og suger bibelsk børnelærdom til sig. Menighedslivet trives og præstekonerne vokser i agtelse og anseelse. Det er en lille revolution.

I hele Armenien er der i disse uger en fredelig »revolution« i gang. De unge gør oprør mod et undertrykkende og korrupt regime. De ønsker at leve i frihed. Biskoppen i Aragatzotn stift - Mrkrtich - peger på det vidtforgrenede søndagsskolearbejde og aktiveringen af præstekonerne og de mange volontører som en del af forklaringen på, hvor inspirationen og visionen om et nyt Armenien kommer fra. Light to Kids er med til at skabe et myndigt lægfolk, der kender deres Bibel - og kender sig selv som elskede Guds børn. Deri ligger der en grænsesprængende frisættende kraft.

Hvis et folk ønsker en forandring, skal man starte i det små. Light to Kids er et arbejde for de små. Dem der er størst i Guds rige.

Peder Andreasen

Besøg hos

Modtagelse

Menatz

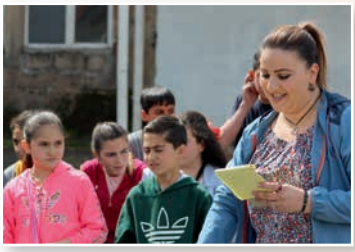

Ilja leder søndagsskoletræffet formidabelt. Først er der bibelfortælling med udsigt til de sneklædte bjerge i baggrunden og en kølig brise i ryggen. Dernæst deler hun gruppen i to, og så er der bibelkonkurrence. Børnene deltager glade og engagerede.

Engagerede børn der kæmper for at svare rigtigt og vinde konkurrencen.

søndagsskolen i Sjenavan

Varm og velforberedt modtagelse lørdag formiddag 28. april foran skolebygningen.

Menatz.

Hvad kan du bedst lide ved at komme i søndagsskole? Menatz, en kvik dreng der går i 5. klasse, svarer: - *Det bedste er at samle op på det vi hørte sidste gang.* Svaret er overraskende. Det lyder virkelig seriøst!

Hvilken fortælling fra Bibelen kan du bedst lide? - *Den der handler om at Jesus stod op af graven igen.* Pigerne der står omkring Menatz, vil også gerne have lov at svare på spørgsmål. Lusine der også går i 5. klasse, er helt enig i hvilken historie der er bedst.

- *Ingen historie er bedre end den der handler om at Jesus stod op af graven igen påskemorgen.*

Hun er virkelig en kvik pige. Under konkurrencerne hvor det handler om at være bedst i bibelkundskab, står hun på tæer for at lede sit hold og at svare hurtigst på spørgsmålene.

Lusine

Sofia synes også bedst om Jesu opstandelse. Men skal det være, kan hun også godt lide den om David og Goliat.

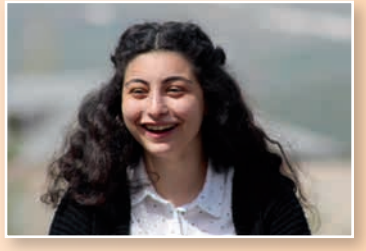

Armina er teologistuderende på tredje år, amatørskuespiller og tidligere Light to Kids-barn. Nu er hun tillige søndagsskolelærer og arbejder dialogisk og i øjenhøjde med børnene.

Lusine og hendes gruppe.

Father Musjeh og hans søndagsskolebørn. Så er vi snart klar til afsked.

Maria Jacobsens grav i Fuglereden.

Tanker fra Marie Jacobsens grav

I begyndelsen af maj var en gruppe på syv præster fra Lolland-Falster Stift på studietur til Libanon. Turen var arrangeret af Dansk Armeniermission. Noget der gjorde stort indtryk, var armeniernes store gæstfrihed og vilje til at klare sig under svære forhold.

Det varer ikke længe før nationaltraumet - folkemordet - dukker op, når man er sammen med armeniere. De libanesiske armeniere er for langt de flestes part efterkommere af dem, der i 1915 måtte flygte gennem ørkenen eller over Middelhavet for at finde et helle. Gennem godt 100 år har de boet i Libanon og er blevet en del af det kludetæppe, nationen udgør. Gode kræfter prøver gennem kirke, skole og socialt arbejde at fastholde den nationale identitet i en flerkulturel virkelighed. En opgave, der ikke er helt nem, når man er få, og det er ikke mindst den evangeliske del af armenierne. Nemt er det heller ikke, når de økonomiske midler er små.

Alligevel er det, der slår mig, at armenierne ikke er præget af offermentalitet, men derimod er overlevere, der ønsker at give det tilbage, de selv fik, da de engang var flygtninge.

Armenierne i Libanon giver plads til de syriske flygtningebørn på deres økonomisk trængte skoler og driver socialt arbejde blandt de udsatte. Præsten ved den 1. armensk-evangeliske

> **De var på én gang stolte over det, de har opnået, og samtidig bekymrede for fremtiden.**

kirke Hrayr Cholakian fortalte om, hvordan han, mens han på en mindre jagt gennem byen efter modermælkserstatning til en flygtningekvinde med allergibørn, så sin bedstemor for sig. Det var hende, han hjalp.

Armeniernes gæstfrihed er overvældende. Det har jeg netop selv oplevet på et nyligt overstået besøg i Beirut. Jeg tog derned for at besøge de kontakter, der har været mellem menigheden i Lindeskovkirken i Nykøbing F. gennem flere år. Som ny præst ved kirken ville jeg gerne lære mere. Jeg fik følgeskab af seks andre nysgerrige præster fra Lolland-Falster Stift. En mandag sidst i april rejste vi til Beirut, og blev taget godt imod af de evangeliske armenere. De inviterede os til at spise hos sig, vi kom med på menighedspicnic, og vi blev transporteret rundt i byens trafikale inferno. Alle tog godt imod os, og intet sted kom man ind uden at blive budt på noget. Alle steder var de ivrige for at fortælle om, hvad der skete hos dem. De var på én gang stolte over det, de har opnået, og samtidig bekymrede for fremtiden. Særligt skolerne er pressede - elevtallet er faldende, og regeringen har lige besluttet, at lærerne skal have 40% i lønstigning - en generøs gestus midt i den libanesiske valgkamp. Men hvad gør man som skoleleder, når man allerede ikke kan få enderne til at hænge sammen?

Men selvom de er pressede i en situation, der er så langt fra de småproblemer, vi danskere måtte gå og slås med, så var det aldrig apati, vi mødte, men engagement. Vi mødte dedikation til at tjene Gud, folket og det samfund, de er en del af. Vi mødte socialarbejdere, lærere og et præstepar, der brænder for deres arbejde og for de mennesker, de tjener. De giver virkelig meget uden at få særligt meget igen. Lærerne vi mødte havde for eksempel ikke fået løn i den forgangne måned. De er ressourcestærke mennesker, der sikkert kunne slutte sig til den kristne exodus, der i disse år finder sted fra Mellemøsten. Men de bliver!

Armenierne i Libanon har uden tvivl brug for økonomisk hjælp blandt andet til deres skoler,

(fortsættes næste side)

På rundvisning i Børnehjemmet Fuglereden i Byblos nord for Beirut.

På besøg hos den kristne TV-station SAT-7.

men hvad de først og fremmest har brug for er ikke at blive glemt. De har brug for vores forbøn og opmuntring.

I forbindelse med folkemordet blev armenerne i høj grad glemt af verden, men netop danske venner glemte ikke armenerne. Marie Jacobsens grav i Byblos minder om dette historiske dansk-armenske fællesskab. Vores møde med nogle fantastiske mennesker har mindet os om, at armenierne stadig har brug for danske venner - der er også i dag brug for, at vi husker, støtter og beder for dem.

Bjørn Ohlendorff Krohn,
sognepræst ved Lindeskovkirken i Nykøbing F.

Besøg på musikskolen i Ashtarak

Glimt

fra indvielsen 27. april af Armeniermissionens lejlighed i centrum af Jerevan nær universitetet. Den er i løbet af foråret er blevet renoveret fra A til Z og kan nu danne ramme om samlinger for handikapgruppe og ungdomsgruppe og fungere som kontor og base.

I forgrunden: Nane der leder og Nazeli der koordinerer og Sona der er teologistuderende og volontør i Light to Kids.

Køkkenet som det ser ud når der ikke er indvielse.

To dukker fra Danmark deltog også i indvielsen – de ser frem til at møde handikapgruppen som nu skal til at samles i lejligheden.

Køkkenet som det ser ud når der er dækket op til invielsesreception.

Der lyttes til taler.

Præsteparret Hripsime og Father Tade der var kommet langvejs fra - fra Talin-distriktet - for at være med til indvielsen.

Merete Bandak og Peder Andreasen fra Dansk Armeniermissions bestyrelse var i slutningen af april på et fantastisk besøg på musikskolen i Ashtarak nær Jerevan. Her har søndagsskolen et samarbejde med musikskolen sådan at musikundervisningen er aktivitetsdelen i søndagsskolen.

Du kan se videoen, hvor børnene opfører en kendt dansk sang, på Dansk Armeniermissions Facebookside: www.facebook.com/armeniermission/

FØLG MED

Vi udsender de næste nyhedsbreve i august og oktober. Næste blad udkommer i december. *(Nyhedsbrevet i april måned udgik i år).* Du kan sende en mail til armenien@privat.dk, hvis du ønsker at modtage vores nyhedsbrev pr. e-mail.

Du kan i øvrigt holde dig opdateret på Dansk Armeniermissions hjemmeside: armenien.dk og Dansk Armeniermissions facebookside: www.facebook.com/armeniermission/

Vi tilbyder at holde en sogneaften eller lignende om Dansk Armeniermissions projekter mv. Se på hjemmesiden: armenien.dk eller kontakt Dansk Armeniermissions formand René Vejen Jensen tlf. 97 13 26 99.

SÅDAN KAN DU STØTTE OS

Vi undlader at lægge girokort ved denne gang - de nødvendige oplysninger for at indbetale er:

1) **Giroindbetalinger:**
   Gaver til arbejdet modtages på gironummer: 9007415. Hvis du benytter Netbank vælg girokort type 01.

   Via Netbank er det også muligt at bestille en automatisk overførsel fx hver måned.

2) **Bankoverførsler**
   Til bankoverførelser benyttes registreringsnummer: 0994 og kontonummer: 9007415.

3) **Mobilepay** 72105.

Rejs med os!

Du kan i september 2018 komme på to spændende rejser til Armenien og Libanon.

Turene er arrangeret i samarbejde mellem Dansk Armeniermission og Felix Rejser.

Læs mere på www.felixrejser.dk.

OBS: Tilmeldingsfrist er 10. juli 2018

Kolofon

Kontor og økonomi
Dansk Armeniermission
Katrinebjergvej 75
8200 Århus N.
tlf. 86 16 63 00
armenien@privat.dk

Konto
Reg.nr. 1471
konto nr. 0009007415

Bestyrelse
René Vejen Jensen (formand)
Præstebakken 16
7480 Vildbjerg
tlf. 97 13 26 99 · rvj@km.dk

Peder Ø. Andreasen
Merete Bandak
Mikkel Bandak
Ingrid Bjerre
Hanne Frøkjær-Jensen
Oline Bøndergaard Kobbersmed
Peter Legarth
Michael Thomsen

Medarbejder i Armenien
Nane Khachatryan
nanekhachatryan@yahoo.com

Den armenske evangeliske kirke i Grækenland
Armenian Evangelical Church
Odos Lamias 30
Palea Kokkinia, Piraeus
Greece
Præst: Vicken Cholakian

Redaktør af bladet
Merete Bandak
me@maribo-gym.dk
tlf. 30 20 47 52

Layout & tryk
Videbæk Bogtrykkeri A·S

Forsidebilleder
Fra søndagsskoletræf 17. april i Sjenavan. Elja Parvanyan, der er teolog, underviser. Med i teamet er desuden Sonja der står for hobbyaktiviteter og Natella der står for musikdelen. Father Musjeh er supervisor.

Afsender: DAM, Katrinebjergvej 75, 8200 Århus N

PP

POST DANMARK

Haderslev den 14. september Årsmøde

PROGRAM

Kl. 17.00 Gudstjeneste i Haderslev Domkirke.

Kl. 18.00 Middag i sognehuset.

Kl. 19.00 Aftenens særlige gæst er sognepræst Hrayr Cholakian fra Beirut, Libanon. Han vil fortælle om den armenske kirke og skoles glæder og udfordringer og gennem billeder give indtryk af det levende arbejde han og Armeniermissionen er engageret i.

Der kommer herefter sidste nyt fra Armenien, og formanden aflægger årsberetning for et meget begivenhedsrigt år.

Kl. 20.30 Kaffebord og mulighed for at købe kunsthåndværk mm. fra Armenien.

Kl. 21.30 Afslutning.

Middagen koster 75 kr. pr. person - dog maks. 300 kr. pr. familie.

Tilmelding til René Vejen Jensen,
mobil: 97 13 26 99 / mail: RVJ@km.dk
Tilmeldingsfrist: 1. september 2018

På årsmødet får du mulighed for at komme i direkte kontakt med de mennesker som til dagligt står i Dansk Armeniermissions arbejde.

Du kan også høre mere om, hvordan det er at leve som kristen i Mellemøsten i dag.